

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2010

TyfloCentrum Ostrava, o. p. s.

Výroční zpráva 2010

Obsah:

1. Základní údaje o společnosti	1
2. Orgány společnosti	2
3. Zaměstnanci společnosti	3
4. Přehled činností vykonávaných v roce 2010 s uvedením vztahu k účelu založení společnosti.....	4
4.1 Odborné sociální poradenství	6
4.2 Průvodcovské a předčitatelské služby.....	9
4.3 Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	12
4.4 Konkrétní údaje o činnosti společnosti v roce 2010.....	15
5. Hospodaření a audit za rok 2010	18
6. Výhled na rok 2011	22
7. Poděkování	23

1. Základní údaje o společnosti

TyfloCentrum Ostrava, o. p. s. (dále jen TyfloCentrum) vzniklo v souladu se zákonem č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a Zakládací listinou této obecně prospěšné společnosti vypracovanou zakladatelem, kterým je Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR.

TyfloCentrum bylo založeno dne 26. 6. 2000 ustavením správní rady a dozorčí rady. Jako právnická osoba bylo registrováno dne 18. 9. 2000 zápisem v rejstříku OPS u Rejstříkového soudu v Ostravě (Oddíl O, vložka 122).

TyfloCentrum Ostrava, o. p. s.

Sadová 1577/5

702 00 Ostrava – Moravská Ostrava a Přívoz

tel. č.: 596 783 073, 596 780 303, 777 231 122

posta@tyflocentrum-ova.cz

www.tyflocentrum-ova.cz

IČ: 25863151

Bankovní spojení: 374344713/0300

Klub angličtiny

2. Orgány společnosti

Statutární orgán (statutární zástupci společnosti), stav k 31. 12. 2010:

Správní rada

Adámek Vladimír, Ing.	– předseda správní rady
Dendisová Olga	– člen správní rady
Rašková Michaela, MVDr.	– člen správní rady

Dozorčí rada

Marek Rostislav, Ing.	– předseda dozorčí rady
Blažková Eva	– člen dozorčí rady
Vavříková Lenka	– člen dozorčí rady

*Beseda s ukázkou pomůcek
pro žáky základní školy
v Městské knihovně Havířov*

3. Zaměstnanci společnosti

Bárta Pavel

pracovník v sociálních službách

Đurková Petra, Ing.

instruktor NKP

Kurland Karel

ředitel společnosti

Lazecký Petr

pracovník v sociálních službách

Michalská Lenka

pracovník v sociálních službách (do 30. 6. 2010)

Nohavicová Hana, Mgr.

sociální pracovník

Štefanovič Michal

pracovník v sociálních službách

Tedová Ivana

účetní

Winkler Aleš

pracovník v sociálních službách – referent pro odstraňování architektonických bariér

4. Přehled činností vykonávaných v roce 2010 **s uvedením vztahu k účelu založení společnosti**

TyfloCentrum Ostrava, o. p. s. je krajským střediskem registrovaných sociálních služeb pro nevidomé, slabozraké a pro občany s kombinovaným zdravotním postižením, z nichž jedno je těžké postižení zraku.

Posláním společnosti je všestranná kvalifikovaná pomoc takto postiženým lidem s cílem usnadnění života, dosažení maximální míry samostatnosti a nezávislosti na pomoci jiných osob a podpory jejich integrace do společnosti zdravých lidí.

Uživatelé služeb mohou získat v TyfloCentru Ostrava informace, ke kterým mají, vzhledem ke svému handicapu, omezený přístup. Jedná se o základní informace každodenního života, ale také o informace z oblasti sociálně právní, jsou seznamováni s dostupnými službami pro zrakově postižené občany, s kompenzačními pomůckami, s možnostmi studia a pracovního uplatnění a podobně.

Karneval pro děti

V TyfloCentru si uživatelé mohou osvojit nebo prohloubit znalosti a dovednosti nezbytné pro samostatný život s těžkým zrakovým postižením, např. v oblasti sociálního kontaktu nebo práce s náročnými elektronickými kompenzačními pomůckami. Tyto dovednosti jim pomohou žít ve větší míře samostatně a nezávisle na pomoci jiných osob, zvýší jejich sebedůvěru a podpoří jejich vzdělávání, přípravu na rekvalifikaci, vlastní pracovní i společenské uplatnění.

Všechny činnosti a aktivity TyfloCentra Ostrava jsou rozděleny do tří registrovaných sociálních služeb:

- I. Odborné sociální poradenství
- II. Průvodcovské a předčitatelské služby
- III. Sociálně aktivizační služby pro seniory a pro osoby se zdravotním postižením.

Sociální služby TyfloCentra Ostrava byly zaregistrovány k datu 11. 10. 2007.

Vzdělávací seminář Axmanovy techniky modelování

4.1 Odborné sociální poradenství

Cíle služeb

- zorientovat občany se zrakovým postižením v možnostech zvládání samostatného a nezávislého života
- poskytovat srozumitelné informace v sociálně právní oblasti
- prostřednictvím informací, doporučení a praktického vyzkoušení usnadnit výběr vhodné kompenzační pomůcky v závislosti na stupni zrakového postižení
- aktuálními informacemi přispívat k bezpečné samostatné chůzi a prostorové orientaci zrakově postižených osob
- poskytovat kvalitní podporu při uplatňování práv, oprávněných zájmů, při obstarávání osobních záležitostí a při zprostředkování kontaktů se společenským prostředím.

Ztráta zraku nebo jeho těžké poškození znamená pro člověka podstatné omezení získávání informací. Tato skutečnost velmi nepříznivě ovlivňuje možnosti samostatného života. Poradenské služby jsou proto obvykle první službou, se kterou se těžce zrakově postižený člověk setkává.

Sociální poradenství je uživatelům poskytováno formou ambulantní v prostorách TyfloCentra, ale také formou terénní, nejčastěji v domácnostech uživatelů, kteří krátce po ztrátě nebo velkém zhoršení zraku nechtějí ani s doprovodem vycházet ze svého bytu.

Základní a odborné sociální poradenství zahrnuje celou řadu informačních, poradenských a intervenčních činností, ale také služeb zprostředkování a činností přímé pomoci. Tyto služby jsou poskytovány převážně individuálně.

*Výstava výrobků klientů TyfloCentra
Ostrava, o. p. s.*

Základní sociální poradenství obsahuje široký okruh informací, které jsou nezbytné v akutním stádiu po ztrátě zraku, ale podstatně usnadní život také těm, kteří již žijí se zrakovým postižením delší dobu:

- sociální služby a poskytovatelé;
- možnosti podpory zrakově postiženého člena rodiny;
- možnosti vzdělávání a pracovního uplatnění zrakově postižených;
- informace vedoucí k zamezení sociálního vyloučení a zabránění vzniku závislosti na sociální službě.

Den dětí

Odborné sociální poradenství zahrnuje:

- sociálně právní poradenství
Podpora ve věci zvýšených životních nároků těžce zrakově postiženého člověka vyžaduje kvalifikovanou poradenskou pomoc. Tyto záležitosti obvykle potřebuje vyřídit v době počátků života bez zrakové kontroly, kdy ještě nemá dostatek dovedností, ani sil se jimi samostatně zabývat.
- krizové poradenství
Počáteční období, kdy se člověk ocitne mezi zrakově postiženými, bývá velmi kritické. V takovou chvíli je zapotřebí získat důvěru uživatele, přesvědčit jej o smyslu dalšího života a pokusit se jej motivovat k nějaké pro něj uspokojivé činnosti.
- odborné poradenství v oblasti kompenzačních pomůcek
Doporučování vhodných kompenzačních pomůcek vzhledem ke stupni zrakové vady, informace o různých typech pomůcek, o jejich prodejcích a možnostech jejich získání. Praktické vyzkoušení různých typů pomůcek s jejich případným zapůjčením za účelem bližšího seznámení s jejich funkcemi a

možnostmi (uživatel si může ověřit, zda mu daný typ kompenzační pomůcky vyhovuje).

- poradenství v oblasti odstraňování bariér

Poskytování informací zrakově postiženým uživatelům o možnostech využití zařízení a úprav usnadňujících samostatnou orientaci v prostoru, podávání podnětů ke zpřístupňování dalších objektů a orientačně složitých míst. Uživatelům služby jsou elektronicky zasílány informace o změnách a výlukách v MHD a také o terénních úpravách a omezeních v terénu.

Falešné vánoce

4.2 Průvodcovské a předčitatelské služby

Hlavním cílem těchto služeb je přispět k možnosti zrakově postižených lidí žít v přirozeném prostředí ve svých domácnostech, pomoci jim při vyřizování běžných záležitostí, umožnit kontakt s jinými lidmi a řešit potřebu získávání informací.

Průvodcovské a předčitatelské služby přináší těžce zrakově postiženým uživatelům jistotu, že nezůstanou ve svých domácnostech bez pomoci v případech, kdy jim zraková vada znemožňuje zvládat běžné životní situace nad kterými se zdravý člověk ani nezamýšlí. Nemusí prosit o pomoc cizí lidi, naopak si mohou bez problémů, bez obav a s důvěrou sjednat potřebnou službu u známých pracovníků TyfloCentra Ostrava. Jistota bezproblémové dosažitelnosti uvedených služeb vytváří jeden ze základních předpokladů k rozhodnutí těžce zrakově postiženého člověka k samostatnému životu ve své domácnosti.

Průvodcovské a předčitatelské služby mají své opodstatnění hlavně v anonymním prostředí velkých měst, kde je pomoc časově náročnější a samostatný pohyb mnohem obtížnější vzhledem k velké členitosti, dopravnímu ruchu a samostatně prakticky nedostupným supermarketům, službám velkých podniků a lékařské pomoci soustředěné v rozlehlých komplexech budov, kde se ani orientačně zdatný zrakově postižený člověk často neobejde bez cizí pomoci.

*Sportovně relaxační odpoledne
– výroba dámských šperků*

Průvodcovské služby jsou určeny především osaměle žijícím zrakově postiženým lidem. Nejedná se však pouze o doprovody uživatelů, kteří z nejrůznějších důvodů nezvládají prostorovou orientaci a samostatný pohyb, ale této službě využívají také uživatelé, kteří samostatnou chůzi zvládají dobře. Tuto dovednost mohou uplatnit jen ve známém prostředí nebo na předem naučených trasách. V případě neznámé trasy je nutné jim poskytnout její přesný podrobný popis nebo pomoci doprovodem.

Služba je uživateli nejčastěji využívána jako doprovod k lékaři, na různé aktivity TyfloCentra, nákupy, při vyřizování osobních záležitostí na úřadech a podobně. Průvodcovské služby poskytují sociální pracovníci TyfloCentra, kteří byli pro tuto službu speciálně proškoleni.

Předčitatelská služba je rovněž zcela jasně vymezenou službou uživatelům, kteří potřebují přečíst korespondenci, knihu, různé dokumenty apod. Sebedokonalejší kompenzační pomůcka nekompensuje ztrátu nebo značné omezení zraku stoprocentně a navíc ji nelze použít např. ke čtení nápisů a označení zboží v obchodě. Problémem je její velikost a pro některé, hlavně starší uživatele složitost jejího ovládání.

Vedle průvodcovských a předčitatelských služeb potřebuje zrakově postižený člověk spoustu drobných výpomocí, které sám nezvládá. Vyplnění formulářů, roztřídění a označení prádla, léků, potravin, pomoc s tříděním nákupu, oblečení a podobně. Podpora zrakově postižených uživatelů je i v těchto případech velmi důležitá.

Součástí služeb je i digitalizace textových materiálů a tisk v bodovém písmu.

*Sportovně relaxační odpoledne
– ukázka simulované zvukové střelby*

4.3 Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením

Cílem sociálně aktivizačních služeb je dosahovat větší samostatnosti a soběstačnosti uživatelů, zmírnit negativní důsledky jejich těžkého zrakového nebo kombinovaného zdravotního postižení:

- prolamovat uzavřenost a společenskou izolaci těžce zrakově postižených osob a vyvádět je z ní prostřednictvím společenských, vzdělávacích a volnočasových aktivit;
- zvýšit samostatnost a soběstačnost těžce zrakově postižených uživatelů při každodenních úkonech vzdělávacími aktivitami zaměřenými na procvičování a prohlubování dovedností získaných ve službách sociální rehabilitace;
- vzbuzovat potřebu dalšího vzdělávání a tak zvyšovat pocit chybějícího sebevědomí uživatelů nabídkou

přednášek, besed, exkurzí, přizpůsobené výuky cizích jazyků zrakově postiženým apod.;

- zajistit smysluplné využití volného času a uspokojování specifických potřeb uživatelům i bez možnosti zrakového vnímání umožněním společenských, kulturních a pohybových aktivit.

Sociálně aktivizační služby pro zrakově postižené uživatele zahrnují nabídku nejrůznějších činností a aktivit, jejichž cílem je zamezení sociálnímu vyloučení a izolaci osob, které se ocitly v krizové situaci po ztrátě či těžkém poškození zraku. Velký význam však mají také pro uživatele, kteří se zrakovým postižením žijí již delší dobu nebo mají zrak poškozen od narození.

Úkolem jednotlivých aktivit a socioterapeutických činností je motivace uživatelů k činnostem běžného života, vzdělávání, pohybovým a společenským aktivitám. Do jednotlivých socioterapeutických skupin jsou zařazováni uživatelé se stejnými zájmy a potřebami, ale s různým stupněm adaptace na podmínky života se zrakovým postižením a s odlišnými osobními zkušenostmi v řešení problémů, které způsobuje jejich handicap. Jsou tak vytvářeny předpoklady pro přirozenou, nenásilnou formu vzájemné motivace, posilování sebedůvěry a k výměně cenných osobních zkušeností ve skupině uživatelů.

Zásadní úlohu v životě těžce zrakově postiženého člověka mají kompenzační pomůcky. V TyfloCentru Ostrava je věnována pozornost zejména náročným kompenzačním pomůckám pracujícím na bázi výpočetní techniky. Poskytujeme základní a nástavbové kurzy obsluhy náročných kompenzačních pomůcek, včetně osobních, telefonických a e-mailových konzultací.

Počítačová rekondice

Uživatelé se seznamují s obsluhou těchto pomůcek individuálně, ale vyměňují si své zkušenosti také v rámci klubu uživatelů PC. Jednou ročně pořádáme rekondiční pobyt se zaměřením na obsluhu náročných kompenzačních pomůcek.

Velký význam mají rovněž skupinové vzdělávací aktivity, které jsou pro zrakově handicapované v běžném životě velmi obtížně dostupné. Uživatelé služeb TyfloCentra mají možnost výuky cizích jazyků (angličtina, němčina), jsou pro ně organizovány přednášky, besedy a exkurze podle jejich zájmů a potřeb.

Ke zlepšení psychického stavu, zvýšení sebedůvěry a procvičování motorických a orientačních schopností uživatelů je využíváno pohybových aktivit vhodných pro zrakově postižené. K nejvhodnějším patří plavání ve vyhrazeném bazéně, které je zajišťováno již od roku 2001. S touto aktivitou je počítáno i v dalších letech.

Pro klienty do třiceti let je nově zajišťován klub s názvem Sportovně-relaxační odpoledne, který se koná jednou měsíčně a má za cíl zvýšit pohybovou aktivitu mladé generace a vést ji k smysluplnému využití volného času.

Klienti se seznamují s pestrou nabídkou různorodých činností a informací, ke kterým nemají vlivem zrakové vady běžný přístup.

K volnočasovým aktivitám patří rovněž Komentované kino. Pro podporu informovanosti uživatelů je 4x ročně vydáván informační bulletin Kontakt. K návratu uživatelů do běžného života jsou nezbytné rovněž společenské a kulturní aktivity.

*Sportovně relaxační odpoledne
– Show down*

4.4 Konkrétní údaje o činnosti společnosti v roce 2010:

Počet uživatelů sociálních služeb TyfloCentra Ostrava

1. Odborné sociální poradenství: 112
2. Průvodcovské a předčitatelské služby: 40
3. Sociálně aktivizační služby pro seniory a pro osoby se zdravotním postižením: individuální poskytování 147, kolektivní poskytování 102.

Jednorázové aktivity v roce 2010

20. 1. 2010	Přednáška o Izraeli
1. 2. 2010	Přednáška o kompenzačních pomůckách a navigačním centru v Praze
17. 2. 2010	Přednáška o vaření
6. 3. 2010	Karneval pro děti klientů TyfloCentra
31. 3. 2010	Velikonoční řemesla
21. 4. 2010	Přednáška o zoo
12. 5. 2010	Přednáška pracovnice charity
5. 6. 2010	Den dětí v TyfloCentru
16. 6. 2010	Přednáška o Zvukové knihovně
18. 6. 2010	Vítání léta + oslava 10. výročí založení TyfloCentra Ostrava
3. 7. - 10. 7. 2010	Rekondiční pobyt se zaměřením na výuku práce s náročnou kompenzační pomůckou
17. 9. 2010	Loučení s létem
22. 9. 2010	Přednáška o čajích
20. 10. 2010	Přednáška o Indonésii
24. 11. 2010	Přednáška o Divadlu loutek
4. 12. 2010	Mikulášská v TyfloCentru
7. 12. 2010	Workshop v Galerii výtvarného umění o Axmanově technice modelování
8. 12. 2010	Vánoční řemesla
15. 12. 2010	Falešné Vánoce v TyfloCentru

Odběratelé informačního bulletinu Kontakt (čtvrtletně)

- Braillovo písmo: 18
- e-mail: 250
- audio kazeta: 6
- černotisk: 146

Přednáška Marka Sikory o náročných kompenzačních pomůckách

Další aktivity naší společnosti v roce 2010

- odborné sociální praxe studentů VŠ a VOŠS
- besedy v TyfloCentru Ostrava pořádané pro žáky základních škol
- přednášky pro studenty Ostravské Univerzity a Vysoké školy Báňské – Technické Univerzity v Ostravě
- prezentace činnosti TyfloCentra na dni sociálních služeb v Ostravě „Lidé lidem“ a den otevřených dveří v rámci „Týdne sociálních služeb“
- odstraňování architektonických bariér:
  - sledování stavu ozvučených křižovatek, hlášení v dopravě MHD a činností akustických majáčků
  - podávání návrhů k ozvučení křižovatek a umísťování akustických orientačních majáčků
  - spolupráce při vizuálních značeních přechodů pro chodce
  - spolupráce při stavebních úpravách v rámci Moravskoslezského kraje

5. Hospodaření a audit za rok 2010

Rozvaha (Bilance)

AKTIVA	2010
Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	79 900,00
Oprávky k drobnému nehmot. majetku	-79 900,00
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	858 207,00
Oprávky k dlouhod. hmot. majetku	-858 207,00
Pokladna	24 196,00
Bankovní účty	2 295 200,00
Pohledávky z obchodních vztahů	93 568,00
Ostatní pohledávky	341 139,00
Příjmy příštích období	118 197,00
Náklady příštích období	84 595,00
Součet aktiv za sledované období	2 956 895,00

PASIVA	2010
Vlastní jmění	299 730,00
Nerozdělený zisk minulých let	2 340 548,00
Hospodářský výsledek k 31.12.2010	-145 894,00
Závazky z obchodních vztahů	31 070,00
Ostatní závazky	288 410,00

Zaměstnanci a zúčtování s institucemi soc. a zdrav. pojištění	143 031,00
Součet pasiv za sledované období	2 956 895,00

Přehled rozsahu příjmů (výnosů) v členění podle zdrojů

ZDROJ	2010
MPSV	765 000,00
Moravskoslezský kraj	100 000,00
Magistrát města Ostravy	344 000,00
Městské obvody	34 000,00
Dary	51 800,00
Klienti – školení a služby	474 266,00
Úřad práce	422 638,00
Ostatní příjmy	327 273,00
CELKEM	2 518 978,00

Stav majetku a závazků společnosti

NÁZEV	2010
Dlouhodobý hmotný majetek	299 730,00
Drobný dlouhodobý hmotný majetek do 40 tisíc	858 207,00
Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	79 900,00
CELKEM	1 237 837,00

Úplný objem nákladů v členění na náklady vynaložené pro plnění obecně prospěšných služeb, náklady na vlastní činnost (správu) společnosti

NÁKUP MATERIÁLU	2010
Drobný spotřební materiál	55 409,00
CELKEM	55 409,00

SLUŽBY	2010
Energie	87 786,00
Opravy a údržba	8 084,00
Cestovné	9 358,00
Služby spojů	61 661,00
Nájemné budova	492 000,00
Pronájem bazénu	24 000,00
Školení	15 430,00
PO,BOZP a revize	12 930,00
Programové vybavení	19 306,00
Ostatní služby	117 606,00
Poplatky,pojištění	19 379,00
Odpisy majetku	37 994,00
CELKEM	905 534,00

MZDY	2010
Hrubá mzda	1 247 692,00
Zákonné odvody	430 737,00
DOPP	25 500,00
CELKEM	1 703 929,00

OSTATNÍ PROVOZNÍ NÁKLADY NA SPRÁVU SPOLEČNOSTI	2010
Telefony (podíl kanceláře ředitele, 25 %)	13 657,00
Energie, vytápění, voda (podíl kanceláře ředitele, 10 %)	8 778,00

Výroba velikonočních ozdob

Audit společnosti za rok 2010

Audit k 31. 12. 2010 provedla Ing. Hana Fraisová (auditor – osvědčení č. 1823). Výrok auditora je uveřejněn na webových stránkách www.tyflocentrum-ova.cz a je také k nahlédnutí v TyfloCentru Ostrava, o. p. s.

6. Výhled na rok 2011

Pracovníci TyfloCentra se aktivně zapojí do tvorby 3. Komunitního plánu sociálních služeb a souvisejících aktivit ve městě Ostrava na období 2011 až 2014.

V nabídce aktivit sociálních služeb nejsou plánovány výrazné změny. Velký důraz bude kladen na udržení a další zatraktivnění nabídky služeb pro věkově mladší skupinu klientů.

Ve spolupráci se SONS ČR je v zájmu zkvalitňování služeb plánováno další vzdělávání pracovníků TyfloCentra Ostrava.

Mikulášská

7. Poděkování

Děkujeme všem, kterým není lhostejný nesnadný život lidí se zrakovým postižením a proto se rozhodli s důvěrou podpořit naši veřejně prospěšnou činnost a námi poskytované služby této skupině občanů.

Velmi si ceníme podpory ze strany Magistrátu města Ostravy, Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, Ministerstva práce a sociálních věcí a dalších organizací, jednotlivců i sdělovacích prostředků.

S TyfloCentrem nejúžeji spolupracovali:

- Oblastní odbočka Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých ČR v Ostravě (poradenské služby, klubová činnost)
- Tyfloservis o. p. s., krajské ambulantní středisko Ostrava (ověřování zrakových schopností klientů)
- Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR Praha

*Loučení s létem na zahradě TyfloCentra
Ostrava, o. p. s .*

Služby TyfloCentra Ostrava finančně podpořili:

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Moravskoslezský kraj

Statutární město Ostrava - Magistrát města Ostravy

Úřad městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz

Úřad městského obvodu Mariánské Hory a Hulváky

Úřad městského obvodu Ostrava-Jih

SONS ČR

RINGIER PRINT CZ, a. s.

FON DESIGN

HRUŠKA, spol. s r. o.

RWE

ČEZ, a. s.

GERLICH ODRY, s. r. o.

Noris Czech Republic, s. r. o.

NOWACO OPAVA, s. r. o.

Cukrářství Řehová

manželé Neulingerovi

Ing. Marie Parmová

Ing. Petr Herma

Jana Ihnatíková

Robert Kovarik

Milan Vaněček

Ing. Jaroslava Dvořáková

10. výročí TyfloCentra Ostrava, o. p. s.

**Výroční zprávu 2010 zpracovalo
TyfloCentrum Ostrava, o. p. s.**

červen 2011

www.tyflocentrum-ova.cz